

Anmeldelse af Benny Lihme

GENBRUG AF LIV

Marie Louise Toksvig:
RØDDER. EN GANGSTERS UDVEJ.
Nedim Yasars historie.
PeoplesPress.
370 s. Kr. 299,95.

”I Nedims barndomsunivers kunne man blive dranker eller gangster, og han havde tidligt besluttet, at han skulle være det sidste.” (s. 45) Sådan var den sociale udsigt i børnehøjde i den store boligafdeling Grantoftten i Ballerup for Nedim Yasar, der var kommet til Danmark som fireårig fra en kurdisk landsby i Tyrkiet sammen med sin mor og lillebror. En kriminel og voldelig far kommer og går, sidder i fængsel en del år og er i modsætning til den stolte og stærke mor begejstret for den gangster karriere, som sønnen rent faktisk udvikler.

Den unge gangsters fortælling til Marie Louise Toksvig er hvad familielivet angår et deja vu for én, der har læst Yahya Hassans bog om hverdagen i en voldelig og dysfunktionel familie. Altså trist som bare fanden selv om Nedim igennem årene bevarer en stor kærlighed til og respekt for moderen. En moderdyrkelse – og vice versa – som står i stærk kontrast til den realitet, at sønnen stort set gør alt det, som moderen ikke ønsker, at han skal gøre.

Toksvigs fortælling går kronologisk og grundigt frem som år lægges på år. Skoletiden er tiden for udskillelse og overgivelse til socialpædagogiske støtteordninger og styret fritidsliv med praktik job og andre specialpædagogiske støtteordninger. Nedim havde ikke tålmodigheden til at arbejde sig til resultaterne, når han mødte modstand: ”I stedet valgte han at satse på noget, han vidste, han var god til: at være farlig.... Nedim nød at føle sig frygtet. Han pralede med sin elendige opførsel og holdt sig ikke tilbage fra at true lærere og pædagoger.”(s. 38) Mærkeligt nok er der ikke tale om, at den stærkt utilpassede dreng skal fjernes fra hjemmet til en døgninstitution eller et opholdssted. End ikke en ADHD diagnose kan det blive til.

Fra skolen og frem går det over stok & sten med en

ret så monoton opremsning af kriminalitet og voldshandlinger, bogens midterste del er en veritabel rapport fra en gulvspand. Der er sikkert et par ting, som læseren ikke får at vide. Og tak for det. Når man kender Nedim som en indsigtfuld og sympatisk stemme i bande debatten, er det underligt undervejs i læsningen at blive mindet om hans uhyrlige og tyranniske handlinger overfor andre.

Summasummarum er at Nedim bliver til den gangster, han gerne vil være og får al den respekt, som han har drømt om. Egen rygeklub, kører i fede biler og har egne drenge under sig, som han med et knips med fingrene kunne få til at sende hvem som helst på hospitalet. Han var nået så langt i livet, at han ikke selv behøvede at smadre andre mennesker: ”Nu følte han sig som en konge i sit eget rige, når han skred igennem Grantoftten.... Nedim var en succes i sin egen verden.”

Desværre mangler han og Toksvig et metaniveau i fortællingen, for hvad er det egentlig for en verden, han er konge i? At være konge på gadeplan i Grantoftten 2750 Ballerup, med en lille gruppe af outlaws under sig, er jo som at være den enøjede konge i de blindes rige. Nedim er en stor lort i en lille gade, og hvis hans alternativ har været at arbejde i et pizzeria, er dette sikkert også at foretrække fremfor at være en lille lort i en stor gade.

Nedim Yasar levede i glansperioden af afpresning, dummebøder, svindel, salg af hash og diverse plat. Men hele tiden som en underordnet og ydmyg(et) støttegruppe, der kalder sig ”Los Guerros*”). De rigtige konger er Bandidos, om hvem respekten/frygten er så stor, at de i bogen end ikke nævnes ved navn, men blot omtales som ”Klubben”. Denne ”klub” spiller så stor en rolle i bogen, at det hen ad vejen bliver til et fremstillingsmæssigt og litterært minus. Hertil kommer, at en Bandidos chef fra fængslet bliver Nedims nærmeste rådgiver og mentor

uden at sløret løftes for, hvem der her er tale om. Han betegnes i bogen med dæknnavnet "Morfar" og sidder godt buret inde og har stor indflydelse på, hvad der foregår af kriminelt udenfor de tykke mure (her er nogle lærerige passager for justitsministeren og andre vildfarende, som tror, at fængsling er lig med sat ud af drift).

Disse ikke-litterære anonymiseringer har sikkert nogle gode grunde, men kommer til at fremstå som mystificeringer for læseren. For bogens pointe er jo, at Nedim Yasar ikke udleverer eller stikker Bandidos (undskyld "Klubben"), han kommer ikke med oplysninger, der kan skade denne organisation.

Marie Louise Toksvig er en god og grundig håndværker, som imidlertid deponerer sin journalistiske integritet hos hendes fortæller. Det er som om denne bog er blevet til i intimitet i hendes køkken på Østerbro som et fælles anliggende mellem de to. Der rækkes ikke ud efter supplerende kilder, som fx. de unge danske piger/kvinder som Nedim bliver kæreste med, og hvor han kommer i pigernes helt almindelige danske hjem og bliver accepteret af pigernes forældre. Nedim undrer sig lidt over dette, ville nok ikke selv overlade en datter til en fyr som ham. Den første store kærlighed får han et barn med. Det fødes efter han har brudt med kæresten af ren ædelhed: han skal ind og spjælde og hun skal ikke sidde der og vente på ham... En ædel argumentation han gentager nogle år senere, da han bryder med en gymnasiepige fra Nordsjælland.

Et af motiverne for at komme i exit-programmet, er at Nedim gerne vil træde ind i rollen som far. Det argument kan være ærligt ment, men fremstår ikke specielt troværdigt i bogen.

Passagerne om hans dobbeltliv er interessant men bruges ikke til noget, og der følges ikke op med interviews. For i forhold til hele diskussionen om ghettoer og parallelsamfund, er det da tankevækkende, at denne ghetto fyr har så mange år sammen med yngre danske kærester i pæne hjem udenfor ghettoerne.

Der er desuden ikke, heller ikke i forordet, referencer til andre bøger om Bandidos som fx. den tidligere Ballestrup "king" og Bandidos boss Lennart Elkjærs bog "Expect No Mercy" fra 2015. Denne bogs titel er et Bandidos slogan, som måske viser sin aktualitet i slutningen af "Rødder", hvor Nedim Yasar er nået virkelig langt i sit exit-forløb, men udsættes for et kluntet drabsforsøg i hans lille lejlighed i Lyngby i august 2017. Nordsjæl-

lands Politi har ikke, ifølge bogens Epilog, opklaret, hvem den maskerede overfaldsmand var. Så ingen kender altså motivet, men uvilkårligt rejstes det spørgsmål af ikke mindst Nedims chefer på Radio24/7, om det her var prisen for deres nye radiostjernes (selvbegrænsende) åbenmundethed. Selvbegrænsende set i forhold til det afsluttende portræt af Nedim Yasar som en Radio24/7 medarbejder, som man ikke kan lukke munden på. Den har jo allerede fra starten været om ikke lukket så dog noget sammenpresset.

Marie Louise Toksvigs bog om Nedim Yasars historie er seriøs nok men har den store svaghed, at stort set intet i bogen tjekkes med andre kilder. Yasars bandeliv og exit fra bandelivet er en god historie men bliver alligevel ret så monoton at læse. Hans tilknytning til Toksvig og arbejdet i radiostudiet på 24/7 er dog spændende og overbeviser læseren om, at det at fortælle sit liv kan ændre det.

Det forekommer her lidt underligt, at de socialrådgivere, der støtter Nedim i det stort anlagte exit forløb, når frem til en syv års uddannelsesplan for ham! Grundskole, HF og så ind på en professionshøjskole og uddannes til pædagog.

Hvad skal en sådan mand med så stor personlig erfaring og jobsrelevante kompetencer dog på en professionshøjskole (i bogen forveksles forfatteren disse uddannelsesfabrikker med "produktionshøjskoler"). Nedim får en fin tilknytning til Ungdommens Røde Kors og gennemfører bl.a. et kursus dér i konflikthåndtering. Praksisrettede uddannelser til folk som Nedim Yasar forekommer mere relevant end lærebøger med Bourdieu og Foucault på professionshøjskolernes pensumlistes.

Man kan sige, at Nedim genbruger sit liv i en god sags tjeneste, nemlig at stoppe fødekæden til banderne. Det er han ikke alene om. Således er den mere modne tidligere Hells Angels Rolf Hermansens bog "Fra broderskab til mønsterbrud" værd at nævne i sammenhængen her. Også Hermansen arbejder som mentor for unge på kanten og med at holde foredrag om bandelivet (se anmeldelse s. 51 i dette nummer af Social Kritik). Noget anderledes forholder det sig med Peter Graaes bog om det tidligere Bandidos medlem René Vestergaard ("Bad Company. Fire år i Bandidos"). Vestergaard vidnede i retssager mod gamle Bandidos kammerater og måtte ud i den ultimative exit med nyt udseende og ny identitet.

*) Bandidos' ophav i Texas, tæt på den mexicanske grænse, har givet dem deres mexicanske image. "Los Guerreros" er det spanske ord for krigere. I bande sammenhæng har det tråde bagud til Walther Hill's kultfilm fra 1979 "The Warriors", som også gav navn til den første danske indvandrerbande, som opstod som reaktion på Grønjakernes racisme i København i 1980'ernes anden halvdel.